

Tomasz Chachulski

"O gawędzie", Bolesław Makowski,
"Litteraria" XVII, nr 235 (1985) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 30/1 (103), 267

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MAKOWSKI Bolesław: O gawędzie. "Litteraria" XVII: 1985, nr 235, s. 113-130.

Autor dokonuje przeglądu stanu badań i opisu gatunkowej historii gawędy. Rozwój gawędy jako gatunku literackiego datuje się od romantyzmu. Jednocześnie staje się ona charakterystycznym sposobem narracji w innych wypowiedziach literackich (ballada, dramat, opowiadanie, poemat, powieść, reportaż, esej - zarówno w liryce, dramacie, jak i w prozie), zachowując zawsze stale obecnego zbiorowego odbiorcę i narrację pierwszoosobową. Do gawędy, wyrastającej z sarmackiej kultury mówionej, nawiązuje również proza współczesna (Gombrowicza, Wańkowicza, Pruszyńskiego, Zielińskiego, Białoszewskiego). Jednakże pojawienie się parodii gawędy, nawet - jak u Gombrowicza - parodii konstruktywnej, jest, wg autora, jedną z cech znamionujących zbliżający się koniec jej istnienia.

BP/103/65

T.Ch.

MAŁŁEK Janusz: Jan Kochanowski w Królewcu. "Pamiętnik Literacki" 1986 z. 1 s. 177-187.

W oparciu o dwie wzmianki o Kochanowskim w księgach wydatków dworu pruskiego autor potwierdza tezę S. Kota, że poeta był dworzaninem księcia Albrechta. Jednocześnie zauważa, iż nie jest pewna druga podróż Kochanowskiego do Włoch (w roku 1556).

BP/103/66

M.L.